

MURAKAMI

HARUKI

Bărbați fără femei



MURAKAMI

HARUKI

Bărbați fără femei

Traducere din limba japoneză
de Iuliana și Florin Oprina

POLIROM
2017

Cuprins

„Drive My Car“	5
„Yesterday“	43
Organul independent.....	79
Seherezada	117
Kino.....	148
Samsa îndrăgostit.....	188
Bărbați fără femei.....	214

„Drive My Car“

Până acum, Kafuku mai mersese de câteva ori în mașini conduse de femei, iar din punctul său de vedere, felul în care conduceau se împărțea în două mari categorii: fie un pic prea agresiv, fie un pic prea precaut. Cea din urmă era mult mai numeroasă, fapt pentru care probabil că ar fi trebuit să fie recunoscător. În general, femeile conduc mai grijuliu și mai atent decât bărbații. Firește, nu avea nici un motiv să se plângă de cele care conduc grijuliu și atent. Uneori însă, acest stil de a conduce poate deveni enervant pentru șoferii din jur.

Pe de cealaltă parte, multe din cele din categoria mai agresivă par să aibă impresia că sunt șoferițe pricepute. În multe cazuri, fac glume pe seama celor prea grijulii și se mândresc că ele nu sunt așa. Numai că nu își dau seama că atunci când schimbă cu îndrăzneală banda, mulți șoferi din jur calcă frâna destul de brusc, oftând sau adresându-le cuvinte nu tocmai măgulitoare.

Firește, sunt și unele care nu aparțin niciuneia dintre aceste categorii. Nu sunt nici prea agresive, nici excesiv de precaute. Sunt femei care conduc cât se poate de normal. Printre ele se numără și unele chiar foarte pricepute. Numai că, și la ele, Kafuku simțea o umbră de încordare. Nu putea să spună despre ce era vorba concret, dar, așezat pe scaunul pasagerului, avea senzația aceea de „nu merge ca uns“ și nu reușea să se relaxeze.

I se usca gâtul și, ca să umple tăcerea, începea să spună banalități fără rost.

Desigur, și printre bărbați există șoferi pricepuți și șoferi nepricepuți. Numai că în felul lor de a conduce nu se simte, în cele mai multe cazuri, acea încordare. Nu e vorba că sunt ei mai relaxați. Probabil că sunt de fapt încordați, dar par să reușească – probabil inconștient – să separe firesc această tensiune de propria stare de spirit. Stau cu atenția concentrată asupra șofatului, dar încă vorbesc și se comportă firesc. Una-i una și alta-i alta. De unde venea această diferență, Kafuku nu avea idee.

De obicei nu făcea deosebiri între femei și bărbați. Nu era nici de părerea că ar exista diferențe de abilități între sexe. În munca sa, lucra cu un număr egal de femei și de bărbați, și chiar prefera întrucâtva să colaboreze cu o femeie. Femeile sunt în general mai atente la detalii și au auzul mai fin. Doar când venea vorba de șofat, dacă se urca într-o mașină, devenea conștient că la volan se află o femeie. Nu povestise asta nimănui. I se părea că nu e genul de subiect care să meargă discutat cu ceilalți.

*

De aceea, Kafuku nu păru foarte încântat atunci când îi povesti lui Ōba, managerul atelierului de reparații, că își caută un șofer personal, iar acesta îi recomandă o tânără șoferiță. Văzându-i reacția, Ōba schiță un zâmbet, de parcă ar fi vrut să spună că înțelege ce simte.

— Numai că fata asta chiar se pricepe la condus, domnule Kafuku. Chestia asta v-o garantez. Dacă sunteți de acord, hai măcar s-o cunoașteți, s-o vedeți o dată.

— Bine, dacă spui tu, răspunse Kafuku.

Avea nevoie de un șofer cât mai repede și Ōba era un bărbat de încredere. Îl cunoștea deja de cincisprezece ani. Era un tip cu părul sârmos și aspect de drăcușor, ale cărui sfaturi în privința mașinii puteai să le urmezi fără să dai greș.

— Vreau să-i mai verific geometria roților, ca să nu avem surprize, dar dacă nu-s probleme cu asta, poimăine la ora două vă predăm mașina în stare perfectă. Aș putea s-o chem pe fată să vină atunci și să conducă de test pe-aici, prin cartier, ce ziceți? Dacă nu vă place, să spuneți, că nu e cazul să vă purtați cu mânuși.

— Cam câți ani are?

— Cred că vreo douăzeci și cinci. N-am întrebat-o, zise Ōba, apoi se încruntă puțin. Doar că, așa cum v-am zis adineauri, se pricepe să conducă fără nici o problemă, dar...

— Dar?

— Păi, cum să vă spun, are niște chestii cam excentrice.

— Adică, cum?

— E directă, tăcută și fumează foarte mult, spuse Ōba. Dacă o cunoașteți, o să vă dați seama. Nu e o fată dintr-alea drăguțe. Nu zâmbește mai deloc. Și, ca s-o spun pe aia dreaptă, e puțin cam din topor.

— Nu mă deranjează. Dacă ar fi vreo frumusețe, n-aș sta nici eu liniștit, și nici n-am chef să apară tot felul de zvonuri dubioase.

— Atunci, cred că se potrivește la fix.

— În orice caz, zici că șofează bine?

— Asta, da. Și nu vreau să spun că șofează bine *pentru o femeie*, ci că pur și simplu se pricepe.

— Și cu ce se ocupă acum?

— Ah, nu știu sigur. Mai lucrează ca vânzătoare pe la câte-un chioșc, sau face pe curierul. Reușește să trăiască din job-uri din astea mărunte. Dacă vă-nțelegeți, poate oricând să renunțe le ele. Mie

mi-a prezentat-o un cunoscut, dar nu-mi merg afacerile chiar așa bine să-mi permit să mai angajez un om. O mai chem din când în când, când am nevoie. Oricum, e o fată care-și vede de treaba ei. Și cel puțin pe băutură nu pune gura.

Povestea cu băutura aduse un nor pe chipul lui Kafuku. Își duse mecanic la buze degetele de la mâna dreaptă.

— Hai s-o cunosc poimăine la ora două, zise.

Îi stârnise interesul fata asta excentrică, tăcută și lipsită de drăgălășenie.

*

Două zile mai târziu, la ora două, Saab-ul 900 decapotabil era reparat. Îndoitura din față dreapta fusese îndreptată și vopseaua, refăcută, încât nu-ți mai dădeai seama unde fusese lovită. Motorul fusese și el verificat, vitezele, reajustate, plăcuțele de frână și ștergătoarele, înlocuite cu unele noi. Mașina fusese spălată și ceruită, iar roțile, lustruite. Ca întotdeauna, Ōba își făcuse treaba fără scăpări. Kafuku avea Saab-ul de douăzeci de ani și îl condusesese mai bine de o sută de mii de kilometri. Prelata acoperișului se ponosise tot mai mult. În zilele când ploua puternic trebuia să aibă grijă la apa care se scurgea pe la încheieturi. Deocamdată, însă, nu avea de gând să-și cumpere altă mașină. Nu-i făcuse până acum necazuri majore și, mai ales, se simțea atașat de ea. Îi plăcea să meargă și vara, și iarna cu acoperișul coborât. Iarna conducea înfofolit cu o haină groasă și fular, iar vara, cu o șapcă și ochelari de soare cu lentile foarte închise la culoare. Era o bucurie pentru el să schimbe vitezele și să străbată astfel străzile orașului. Când se oprea la semafoare, privea relaxat cerul. Studia norii care alunecau în văzduh și păsările adunate pe cablurile de

electricitate. Obiceiul devenise unul de care nu se putea lipsi. Kafuku dădu roată mașinii și o verifică minuțios, ca cineva care-și cercetează calul înainte de cursă.

Când cumpăraseră mașina nouă, soția lui era încă în viață. Ea alesese culoarea galbenă. În primii ani, ieșeau adesea la plimbare cu mașina. Ea nu conducea, așa că întotdeauna era Kafuku la volan. În câteva rânduri, plecaseră și în excursii mai lungi. Fuseseră în Izu, la Hakone și Nasu. După aceea însă, vreme de aproape zece ani, condusesese singur. După moartea soției, ieșise cu câteva femei, dar nu se întâmplase niciodată să meargă împreună cu mașina. Nici din oraș nu mai plecase, în afară de momentele când i-o ceruse munca.

— Sigur că au început să apară mici probleme pe ici, pe colo, dar încă e în regulă, spuse Ōba plimbându-și cu blândețe mâna peste bord, ca și când ar fi mângâiat un dulău mare pe ceafă. E o mașină de încredere. Mașinile suedeze de pe vremea aia erau construite cum trebuie. Trebuie puțină atenție la partea electrică, dar nu are probleme la mecanismele principale. Se și vede că ați avut grijă de ea.

Kafuku semnă actele necesare și, în timp ce i se dădeau detalii despre factură, își făcu apariția și fata. Avea un metru și șaiszeci și cinci, nu era grasă, dar era lată în umeri și robustă. Pe partea dreaptă a gâtului avea o aluniță purpurie și ovală, cam cât o măslină de mare, dar nu părea să aibă nici un fel de reținere să și-o expună. Își ținea părul negru și bogat prins la spate, ca să nu o deranjeze. Din orice unghi ai fi privit-o, nu puteai spune că e o femeie frumoasă și, după cum spusese și Ōba, chipul ei părea cam din topor. Pe obraji i se vedeau mici urme de coșuri. Avea ochii mari și pupilele frumos conturate, dar în ele plutea

parcă o umbră de neîncredere profundă. Pe cât de mari îi erau ochii, pe atât erau de întunecați. Avea urechi late, care arătau ca două parabolice instalate pe câmp. Purta o jachetă bărbătească, cu model în zigzag, cam groasă pentru luna mai, pantaloni maro de bumbac și o pereche de teniși negri Converse. Pe sub jachetă avea o bluză albă cu mânecă lungă, prin care i se vedeau sânii destul de mari.

Ōba îl prezentă pe Kafuku. Pe fată o chema Misaki. Misaki Watari.

— Misaki se scrie cum se aude, fără ideograme. Dacă vreți, pot să vă aduc un CV, spuse ea pe un ton nu complet lipsit de insolență.

Kafuku clătină din cap.

— Nu e nevoie acum de CV. Știi să conduci mașini cu cutie manuală?

— Îmi plac cele manuale, răspunse ea rece, ca un vegetarian înrăit care tocmai a fost întrebat dacă mănâncă salată.

— Să știi că-i o mașină veche și n-are GPS!

— Nici nu-i nevoie. Am lucrat o vreme ca poștăriță. Știu orașul ca-n palmă.

— Atunci, vrei să conduci un pic, de probă? Coborâm acoperișul, că e vreme frumoasă, și hai!

— Unde mergem?

Kafuku se gândi puțin. Erau lângă Shinohashi.

— Fă dreapta la intersecția de la Tengenji, apoi oprește în parcare subterană de la Meidi-ya, să facem câteva cumpărături acolo. După aia urci panta spre parcul Arisugawa, trecem prin fața ambasadei Franței și intrăm pe bulevardul Meiji. Apoi ne întoarcem aici.

— Am înțeles, zise ea, fără să confirme fiecare pas.

Luă cheia de la Ōba și își potrivește poziția scaunului și oglinzile. Părea să știe unde sunt toate comutatoarele. Apăsă ambreiajul și încercă schimbătorul

de viteze. Scoase apoi din buzunarul de la piept al jachetei o pereche de ochelari de soare verzi, marca Ray Ban, și îi puse pe nas. Se întoarse spre Kafuku și înclină ușor capul. Era pregătită.

— Casetofon, murmură ca pentru sine uitându-se la sistemul audio.

— Îmi plac casetele, zise Kafuku. Sunt mai ușor de folosit decât CD-urile. Și pot să-mi repet și rolul cu ele.

— N-am mai văzut de mult!

— Când am început eu să conduc, aveam casetofoane cu opt piste, zise Kafuku.

Misaki nu răspunse, dar după expresia ei se putea presupune că nu știe ce sunt casetofoanele cu opt piste.

După cum îi garantase Ōba, fata era o șoferiță excelentă. Conducea lin, fără smuceli. Drumul era aglomerat și au oprit de multe ori la semafor, însă ea avea grijă să păstreze constantă turația motorului. Își dădea seama de asta urmărindu-i privirile. Dacă însă închidea ochii, Kafuku aproape că nu simțea când schimbă vitezele. Doar dacă ciulea urechile reușea să audă cum se modifică zgomotul motorului. Apăsa lin și atent accelerația și frâna. Dar pe Kafuku cel mai mult îl mulțumea faptul că ea era complet relaxată. Ba chiar părea mai relaxată atunci când era la volan decât când nu conducea. Îi dispărea aerul acela dur și în ochi îi lucea un pic de căldură. Rămânea însă la fel de taciturnă. Atâta vreme cât nu i se vorbea, ea nu deschidea gura.

Pe Kafuku nu îl deranja asta. Nici el nu prea se pricepea să facă conversație. Nu-i plăcea să poarte o discuție plină de miez cu cineva apropiat, dar altfel, prefera să tacă. Se adâncise în scaunul de lângă șofer și se uita absent la străzile pe care le străbăteau. Lui, care stătuse întotdeauna la volan, peisajul văzut din această nouă perspectivă îi oferea o senzație de prospețime.

Pe Gaijen-nishi, unde era aglomerație, o puse să parcheze lateral, iar ea se descurcă bine. Avea intuiție și reflexe bune. La un roșu mai lung își aprinse o țigară. Aparent, îi plăceau Marlboro. Când se făcu verde, o stinse imediat. Cât conducea, nu fuma. Pe chiștoc nu rămaseră urme de ruj. Nici unghiile nu le avea date cu oja. Nu părea să fie fardată deloc.

— Aș vrea să te întreb câteva lucruri, spuse Kafuku când se aflau pe lângă parcul Arisugawa.

— Întrebați-mă, răspunse Misaki.

— Unde ai învățat să conduci?

— Eu am crescut în munți, în Hokkaidō. Conduc de pe la cincisprezece ani. Acolo n-ai cum să trăiești fără mașină. E un oraș într-o vale unde nu prea bate soarele și cam jumătate de an drumurile sunt înghețate. Că vrei, că nu vrei, înveți să conduci bine.

— Da, dar la munte nu poți să exersezi parcare laterală, nu?

Fata nu răspunse. Era o întrebare prostească, la care nu era nevoie să răspundă.

— Ți-a spus Ōba cum de am ajuns să am nevoie de un șofer?

Cu privirile ațintite înainte, Misaki răspunse sec:

— Sunteți actor și acum aveți spectacole șase zile pe săptămână. Mergeți la teatru cu mașina personală, nu vă place cu metroul sau cu taxiul. Vreți să vă repetați rolul în mașină, dar de curând ați făcut un accident ușor și aveți carnetul suspendat, fiindcă erați puțin băut și aveți și probleme cu vederea.

Kafuku încuviință. Parcă i se povestea visul unui necunoscut.

— Am fost la consultație la oftalmologul la care m-a trimis poliția și mi-au descoperit simptome de glaucom. Am o pată oarbă în câmpul vizual;

Libris.ro

în colțul din dreapta. Până atunci, nici nu-mi dădusem seama.

Cât despre faptul că se urcase băut la volan, nu fusese vorba decât de foarte puțin alcool și păstrase povestea ascunsă. Informația nu ajunsese în mass-media. În privința problemei cu ochii însă, nici agenția nu o putea trece cu vederea. În situația în care era acum, dacă i se apropia vreo mașină din dreapta, exista posibilitatea să îi intre în unghiul mort și să nu o vadă. Îl anunțaseră că nu are cu nici un chip voie să conducă până nu primește rezultate pozitive la un control ulterior.

— Domnule Kafuku, pot să vă spun așa? întrebă Misaki. E numele dumneavoastră adevărat?

— Da, e numele adevărat, răspunse Kafuku. Ar trebui să fie un nume norocos¹, dar nu pare să-mi fi adus nici o binecuvântare până acum. Nimeni din familia mea nu e ce s-ar putea numi un om bogat.

O vreme rămaseră în tăcere. Apoi Kafuku îi explică ce salariu lunar îi poate oferi dacă îi va fi șofer personal. Nu era o sumă prea mare. Era însă maximumul pe care îl putea asigura agenția de care aparținea el. Kafuku era un nume destul de cunoscut, dar nu era un actor de filme sau de televiziune care să prindă roluri mari, iar banii pe care îi câștiga pe scenă nu erau cine știe ce. Pentru un actor de talia lui era o extravaganță să primească un șofer personal, fie și numai pentru o perioadă limitată, de câteva luni.

— Orele de lucru se schimbă în funcție de programul meu, iar acesta, în momentul de față, se învâрте în jurul piesei de teatru, așa că în principiu dimineata nu ai nimic de făcut. Poți să

1. După ideogramele cu care se scrie, s-ar putea traduce, foarte aproximativ, drept „bunăstare în casă” (n.t.).

dormi până la prânz. Seara, mai târziu de ora unsprezece nu termin. Dacă am nevoie de mașină mai târziu de atât, iau un taxi. O zi pe săptămână ești liberă.

— E foarte bine, spuse Misaki simplu.

— Munca în sine nu e foarte grea. Mai neplăcut e să stai să aștepți, fără să faci nimic.

Misaki nu spuse nimic. Doar strânse din buze. Chipul ei lăsa să se înțeleagă că avusese o mulțime de experiențe mult mai neplăcute de atât.

— Nu mă deranjează dacă fumezi, câtă vreme acoperișul e coborât. Dacă e ridicat, însă, aș vrea să nu fumezi aici.

— Am înțeles.

— Tu ce cerințe ai?

— Nimic special, spuse, apoi miși ochii și, inspirând încet, schimbă într-o viteză inferioară. Îmi place mașina asta, mai zise.

Restul plimbării tăcură amândoi. După ce se întoarseră la atelierul de reparații, Kafuku îl luă deoparte pe Ōba.

— O angajezi, îl înștiință.

*

De a doua zi, Misaki deveni șoferul personal al lui Kafuku. La ora trei și jumătate sosea la casa lui din Ebisu, scotea Saab-ul galben din parcare subterană și îl ducea la teatrul din Ginza. Dacă nu ploua, lăsa acoperișul coborât. Pe drum, Kafuku, așezat în scaunul de lângă șofer, își exersa rolul înregistrat pe casete. Juca într-o traducere din *Unchiul Vania*, a lui Cehov, a cărei acțiune era transpusă în Japonia din epoca Meiji. El interpreta rolul unchiul Vania. Știa pe dinafară fiecare replică, dar trebuia să le repete în fiecare zi ca să se relaxeze. Era un obicei pe care îl căpătase de multă vreme.